

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

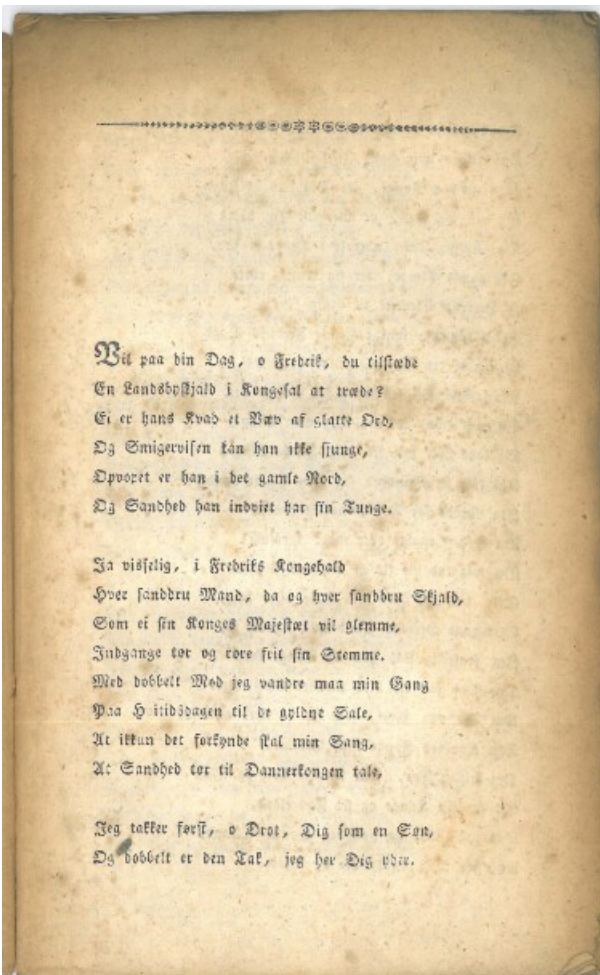
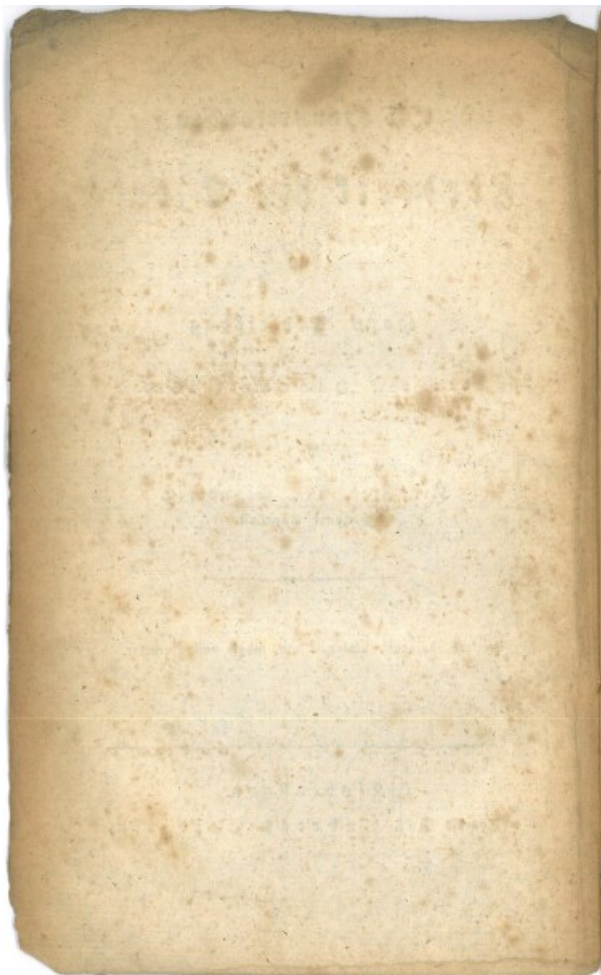
Titel: Til Dannerkongen Frederik hin Sjette paa Hans Fødselsdag den 28de Januarii 1812

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Til Dannerkongen Frederik hin Sjette paa Hans Fødselsdag den 28de Januarii 1812", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1812_182-txt-shoot-idm131/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

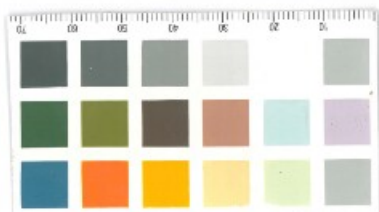
[Læs CC0-erklæringen](#)



Vil paa din Dag, o Frederik, du tiifæde
En Landdschjald i Kongesal at træde?
Ei er hans Kvad et Bæv af slatte Død,
Dj Smigervisen kan han ikke svinge,
Dvoeret ve han i det gamle Noed,
Dj Sandhed han indviest har sin Tunge.

Ja visstelig, i Frederiks Kengehold
Hver sandden Mand, da og hver sandden Schjald,
Som ei sin Konges Majestæt vil glemme,
Indgange tør og edre sit sin Stemme.
Med dobbelt Mod jeg vandre maa min Sang
Paa H tiiddagen til de gylde Sale,
At ikkun det forkynde skal min Sang,
At Sandhed tør til Dannekongen tale.

Jeg takke først, o Drot, Dig som en Søn,
Dj dobbelt er den Tal, jeg her Dig vdr.



Du herte! den gaarhærdet Dødsings Ven,
 Og gennem mig haars Takkestemme lyder.
 Han gik, o Konge, for Dig selv at staa,
 Og vilk jeg vord, at allehelst Du hærte
 Den simple Tak, udrøp i Død høst saa,
 Fra gamle Tunge, der sig kraftig røste
 I Herrens Tjeneste til hellig Tid,
 Fra Lungen, som i Jemte Frederiks Dage
 Begyndte tro fra hede Stof at løse:
 Man Gud Tak seggte og sin Konge ære.
 Alligevel min Tak jeg Dig man bevinge,
 Og lode heit den fra min Harpe klinge;
 Thi kun da Sandhed for Din Trone vandt,
 Jeg Naade for Dit Kongerige fandt;
 Da Høsten raabte over mig: krefæst!
 Du mig lod vie til en Herrens Præst.
 Selv om kun Jaa min Tale vilde høre,
 Saalangt Herrens Aand mig stander hi,
 Jeg kraftelig skal Pen og Tunge reere.
 Om hvad Jaa tit blev nævnet Svæmmeri:
 Om Leo paa Ham, som for os stød og leed,
 Den Kongers Konge i al Evighed,
 Om kristen Leo, som stænkter Lov og Mod
 Til for sin Konge og sit Fæderland,
 Paa faste Val og paa den grønne Strand,
 At ofre villig baade Liv og Blod.

Min anden Tak jeg ti mig tør tilgive,
 Men hører den paa Videnskabens Regne,
 Dog, hvis mit Haab i Liden kan bestaa,
 Jeg og som Præst Dig takke kan og maa.
 Jeg skuer tre Hundreder tilbage
 Paa Luthers og hin vise Frederiks Dage;
 Da gik det alt, som nu det monne gaa,
 At Kristus selv man over Stulders saae,
 Og mente vist, det var hin største Gæst,
 At kunne ham i Liv og Død undvæere;
 Men Gud ved Fredrik ubi Bittenberg
 Sig skæbte pludselig et Sions Mirakel.
 I Urtegaarden han hvert Markboersklub
 Sin Luther lod med Spaden jerdne ud,
 Og panted i det spredte Muld et Træ,
 Som, mens i Syden under hede Vinde
 Høer Tulipan Man hurtig saar forvinde,
 Var Blomst og Frugt og stænkter Norden Læ,
 Kun under denne Stammes brede Skjgge
 Dyrkede Kraft igen paa Eng og Fjeld,
 Kun under den sig Herbrud kunde bygge
 En Kongeborg til Tvillingrigets Held.
 Ja, Konge, det kan Saga dristig mæle,
 Og svaare om Dig dine Fædres Sjæle,
 De sande maa: at det var Jesu Dø,
 Som dem og Folket stænkter Kraft og No.



Det afnes brat og Dagen monne helde,
 Hvit spræker Solen mellem Noreg's Fjelde;
 Paa Danmark's Eng det fære Karveflætt
 Forsynder hoit at Aftenen er nær,
 Og Noreg's Fjelde, som end tykkes glade,
 Beskinnes kun af sidste Aftenrøde;
 Et Hus Du reiser paa det heie Høeg,
 O, gid det werde maa et Wittenberg!
 Dog, Konge, kun de Tider, som sorgif,
 Oplade nu sig for et Seerbtik,
 Og naar det vil i Fremtids Landom stræ,
 Da mænne Synene sig brat forvirre,
 Kun Han, der nævner de uoverns Ting,
 Som alt de saaes udi Tidens Ring,
 Kun Han det veed, om sea det Hus Du bygger,
 I Tidens Løb et Lys skal straalet ud,
 Som kan bervinge Natens sure Sluggert,
 Og vidne aabenbar om Lysets Gud.
 Men det er vist, at naar paa høie Fjeld
 Et ved din Haand opreist den høie Skole,
 Du har betalt med Danmark's gamle Guld
 Den stærkeste af dine Kongesole.
 I gammel Tid var Noreg's Nordens Tunge,
 Og Danmark var heds stærke høire Haand.
 Hel liffig kunde Noreg's Skjalde siunge,
 Mens Danmark's Kamper spændte stærke Daand

Paa brede Hav og faaed dem om Lande,
 Da Haralds Ruedel kom i Noreg's Mund,
 Da sigted Lungen over brede Blande,
 Og tøtte sig i Noreg's Maal en Stund,
 Kun stot til Kvad, men kostelig i Sage
 Om Daad i Fortids og i Samtids Dage.
 Vel paa sin Guld for Fjelds Pergament
 Betalte hundum Danmark med Prent,
 Ja Bylder ei en Hvid af Hovedskolen;
 Men som det Nordens Fjænder vel anstaaet,
 Sit gamle Laan tilbage Noreg's faaet
 Med Renters Rente nu i Hovedskolen;
 Ut Fædrit bygger dem er Met og Stort,
 Men Danmark ogsaa har den mulig gjort.
 Rednaal, o Noreg, kun paa dine Fjelde!
 Se ei saa stolt paa Daners jevne Maal!
 Thi det kan Saga dog med Sandhed melde,
 At du er reddet i den banke Aal.
 Da Sydens Spudflod vilde Norden hæge,
 Kun lidt da hjalp dig dine høie Hæge,
 Og du da kun betaler gammel Guld,
 Om Aalen nu skal stande paa dit Fjeld.
 Hvad var du vel, da Danmark's Kristian
 Opfænte Biblen til dit Skippeland?
 Hver var da dine gamle Heltedage,
 Hvoraf du tit dig end gør alt for stor?



Men selv du Sleggen havde da tilbage?
 Hvor var et Værgen uden dit i Nærb?
 Hvor mange Sønner havde du at sende
 Til Witzenberg for Nordens Lys at tænde?
 Hvor var din Udel med sin Kraft og Bram?
 Hvor var din Herby og hvor var din Stram?
 Hvor var din Trells og hvor var din Bæde?
 Hvor havde dine Skjalde beret Stæde,
 Mens Tavstener og verdens Kæbs sang,
 Ja selv da Kinods Davidsbarne Klang?
 I Graven laa de og i Islænds Sage,
 Dog Regle og i Livens sidste Dage,
 Saa tal da Gud, at ved saamangt et Eavn,
 Han mild optog dig Danmarks Søsteravn!
 Hun som en Skjoldma for din Døel stred,
 Hun delte med dig at sin Daad og Wee,
 Hun saad Kraft og Skaffed Spiren Fred,
 Da igensede i dig blev Kristi Kæde;
 Hun i din Kæde sang til hellig Lyst,
 Hun dine Sønner ammed ved sit Væst,
 Og at saa vel de trivedes berstere,
 Jo vidne kan, at Dien havde Kæster,
 Om stærkere nu er din verne Væ,
 End Ammen klevst, har den berstet Kæ,
 Til bitter Spot og til saa høit at prose,
 Som om langt bedre ubi dine Dale



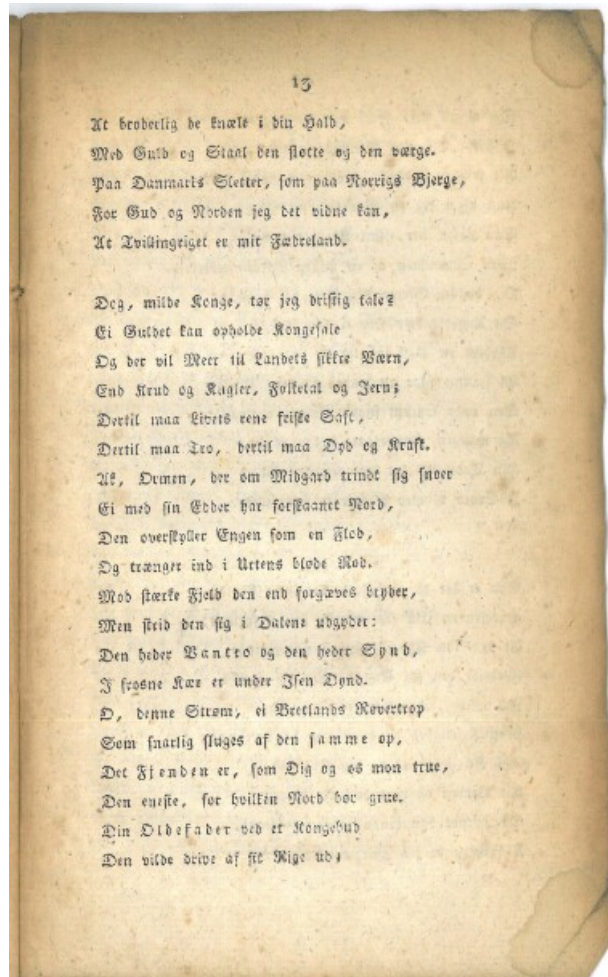
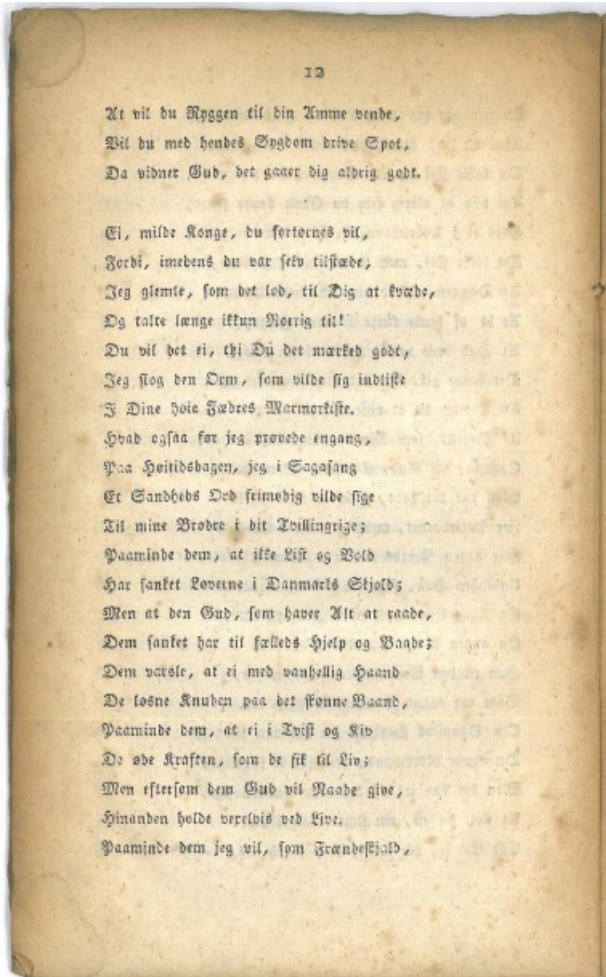
Den kunde voret ved sit Mød og Bort,
 End her ved fastigt Brod i Danmark?
 Du ved det, Hørrig, eller kan det vide:
 Med Fryd jeg slungre om din Hætteid,
 Jeg har det Haab, at verdens Søster stide,
 Din Klippevæg skal berde Troens Skjold:
 At, som din Love med sin Hællebaar,
 Du kæmpelig skal staa i mange Aar,
 Og vogte Kufften som af Livets Mød
 Skal høit opvære ved din Klippesid,
 At vise Død og Kvad af egne Skjalde
 Skal lykkelig i dine Skipper gjalde.
 Bist ei af Lid, ei ser ateppe Liv,
 Jeg minder dig om dit og Danmarks Liv;
 Men skal dit Væst og skal din Skole vore
 Det Herrens Læmpel som er min Utroa,
 Din Hoomod du maa jage først af Gaarde,
 Og midt i Kæsten maa du kærlig staa.
 I Hømpshed du maa af Soga lære
 Hvad Gud har gjort og give Ham sin Væ,
 Du lære skal af Sogas Mindebog.
 At Danmarks Spire var intet Trældomsang,
 At smudret var blandt Hædene din Leve,
 For danske Love fik den næstled Krone;
 At Danmarks Hjerter ei var kedske Tegn,



Men at bitts Eshelmænd var det trygge Hegn,
 Til selv du vaagne i den sidste Døgn,
 Og fik en Vilddom and i din Lørdenskjold;
 Iddit du fik, om ingen Kampeskjold,
 Et Kampetigt deg i dit Fredetshold.
 Du skal forstaa at førend Her at ed sab
 Saa hæderlig i Sjællands Bieperad,
 For Skonning prøvede Sankt Olafs Hus
 At reise aandelig op af sit Grus,
 Du havde Marmor til at reise Vægge,
 Du havde Graner nok til Spærrevælg,
 Na Hallen du med Raabder kunde tælle,
 Af Jern og lave den en Port hel stærk;
 Du havde Fyr til Vorde og til Skote,
 Men havde du og Løst de til din Skote?
 Ei nokst den var og nokst var ei dens Hæder,
 Naar ikke Nordmænd prøvede dens Sæder,
 Og sig mig, har i trends Sællers Rab
 Du Mage haet kun til det Kløverblad,
 Der blomstret nu, som det, i Danmarks Høde,
 Og kan dig stankes til en Jæddergave?
 Saa bei da, Nørrig, kun din stive Nakke,
 Det Hæder er og ingen Skam at tælle.
 Ei ene Ham du tælle her og skal,
 Som bygget Gud og Videnskab en Hal
 Paa dine Hjelde, nu, da først med Hæde

De selv den mægte med Guds Hjælp at bære;
 Men og med Ham hans milde Kongesæbde
 Du tælle skal og ubi Stavet hædre;
 Thi viid at aldrig selv du Skole havde faaet,
 Hvis ei i Levenhvorn, til Skole du var gaaet.
 Du tælle skal, men ei berøved dig Kamme,
 At Danmark var dine Sønners Amme:
 At de af hende lærte Herrens Frygt,
 At Hun dem venlig lærde af sin Klogt.
 Det hende gif, som det men Ammer gaa
 De glemme tie at disse Gutter smaa
 Af Herreæt, som Die de mon gise,
 Engang, vil Gud, skal flere Herre blive;
 Men var det godt, isald de vilde bukke
 For Pattedarnet, mens det laa i Wugge?
 Har nogen Prinds endnu det kunnat taale,
 Udtagen Han, som alt i Wuggen bar
 En Kongekrone med en Gubdomsstraale?
 En anden Wane Ammen ogsaa har,
 Hun til den Vørne taler stundum saa,
 Som om endnu han udt Wuggen laa,
 Om Danmark stundum saa har talt til dig,
 Du berne Nordmand, ved jeg si saa lige;
 Men det kan jeg og det maa Ammen sige,
 At stolt du est, om sigt forarget dig.
 End Est jeg har at sige dig fra hende,



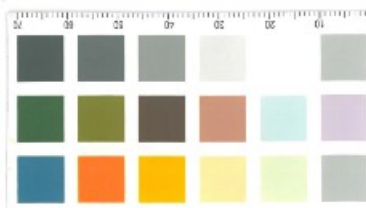


Det ei gif an, fordi det ikke kunde:
 I fæide Eto gaa Dæmninger, tilgrundes
 Alle som en Stærk, der vogter sit Palads,
 Kun vige for en Stærkere sin Plads,
 Saa ogsaa her, skal ikke alt hemmes,
 Maa Strømmen af en anden Strøm fordrives.
 O, hvilken Strøm kan dette vel formaa
 Da Angerstaerter selv ei kan forstaa,
 Af dem en Væl i fjerde Krijskjans Dage
 Vi seulme saae alt under Sul og Klage,
 Den onde Strøm snart Vækken overvandt,
 Og mangen Høfstaerter i den ranted,
 Hin Taerterids det framptæukne Billede
 I Ewald vi med Taerter se fermskildet.

Saa er der da paa Jord stot intet Væld,
 Hvoesaa en Eto saa mægtig kan udspringe,
 At den kan Edderstrømmen undertvinge,
 Fordrive den fra Eng og Dal og Hjed?
 Jo visselig, den Eto er Kærlighed,
 Men Kærlighed til Kvad som bliver ved;
 Thi Kærlighed er og hin Eddersto
 Til Verden og vort dødelige Sels;
 De Toende kun hinanden kan betvinge,
 Thi bygge de fra Hjertesrod udspringe.



Hvor er den Nøgel og hvor er den Ring,
 Som aabner Døren for det Riddespring?
 Den faste Tro paa Gud og Evigheben?
 Vi dunkelt mindes at vi den har haft,
 Men alt i Faders Lønd vi den har tabt.
 Vel raakte tit vor Tro de vise Mænd:
 Vi i os selv har fundet den igen,
 De talte smukt om Gud og Tro og Dyd,
 Og mange lytted til den valcke Lyd;
 Men havde de den rette Nøgel fundet,
 Hvoesfor mon da de ei med den har fundet
 Dplade Hjerteskaerets rette Der,
 Som de dog veed har været aaben før?
 Hvi overhømmes, mens de høiest prale,
 Af Edderstrømmen baade Bierg og Dale?
 Hvi drukned Preussen i den priste Blod,
 Hvois Der den kloge Hildebrand oplod?
 Hvi drukned Englands Land i Klostres Hav?
 Hvi synker Legemet og snart i Grav?
 Forbi et Død med sæt forbergne Kræfter
 Kun Nøglen giber som man leder efter,
 Forbi de Vise paa den kloge Jord
 Vil tegle Kraft i deres egne Død;
 Forbi det Glibdomsord de stolt seragte,
 Som Nøgelen til vore Fædre bragte
 Og stæfke dem fra Edderstrømmens Væld.



En Konge ei omfåbe kan sin Død
Dg det er Stært, naar den ham ei berøver,
Naar ei forfuldet af dens Bekkelsang,
Naar ei forblundet Han dens Banner greber,
Dg vier selv sit Gøtt til Undergang;
Naar selv han ærer Jesu heie Død,
Dg vil at Ordet skal i Kirken dø;
Naar Han, som Du den vantro Mand og Kvinde,
Dog søger dem, som Troens fromme Bænd
Ustyftet har, med Lovnes at binde.

Saa hav da Tak, o Frederik din mitde,
For Det, Du gjorde og for Det Du vilde!
Til Kongens Alder lægge Herren Kar,
Dg stærke Ham ihvor Han gaar og kaar,
Til Gødt at ville og til Gødt at vikle,
Til kraftig at befærme Kristi Kirke,
Saa Ingen, der ser Livens Ufgud træde,
Sig skal indsnige til at myrde Sjæle,
Men at i Nød den maas urettet stæde,
Naar den nedberdes rundt om Lande!

Gud tage naadig i sin Baretægt
Din fromme Dronning og Din ganske Slægt!
Hav Dig stadfæste ubi Kærslæbed,
I Liv og Død han stænte Dig sin Fred!!!

